

Procedury bezpieczeństwa obowiązujące

W

Publicznej Szkole
Podstawowej

im. Marii Konopnickiej

W

Mazowszanach

Spis procedur bezpieczeństwa obowiązujących w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach

I. Procedura postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole	4
Ogólne zasady postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole.....	4
Zasady postępowania z dzieckiem chorym na astmę	5
Zasady postępowania z dzieckiem chorym na cukrzyce	8
Zasady postępowania z dzieckiem chorym na padaczkę	13
Zasady postępowania z dzieckiem chorym na hemofilię	14
II. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia	16
III. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej	19
IV. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole	20
W przypadku agresji fizycznej:.....	20
W przypadku agresji słownej:.....	21
V. Procedura reagowania na zjawisko cyberprzemocy, uzależnienia od mediów elektronicznych	23
Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.....	23
Nadużywanie mediów elektronicznych:	27
VI. Procedura postępowania wszystkich pracowników szkoły w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją (w tym podejrzenie lub zażywanie: alkoholu, papierosów, e-papierosów, substancji wziewnych, w tym psychoaktywnych, narkotyków, dopalaczy i innych zagrażających zdrowi i życiu uczniów).....	28
W przypadku uzyskania informacji, że uczeń naszej szkoły używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (w tym, palenie papierosów, e-papierosów), pracownicy szkoły podejmują następujące działania:	28
W przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie placówki znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych podejmuje następujące działania:.....	30
W przypadku, gdy pracownik szkoły znajduje na terenie placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące działania:	31
W przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, dopalacz lub inną substancję psychoaktywną bądź niedozwoloną (w tym posiadanie papierosów/ e-papierosów) podejmuje następujące działania:	32
Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego:	33
Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:	33
Udział policji w postępowaniu w sprawie nieletnich:	33
Zasady postępowania dyrektora w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego, przebywającego na zajęciach w szkole:	34

VII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych	35
Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:	35
VIII. Procedura postępowania w przypadku, kiedy po dziecko przychodzi rodzic/opiekun prawny pod wpływem alkoholu lub przejawia agresywne zachowanie.....	37
IX.Procedury bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego w szkole lub wśród uczniów.	38
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.....	38
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia	40
Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów	41
Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole	43
X. Procedura reagowania w przypadku wystąpienia zagrożeń zewnętrznych	45
Podłożenie ładunku wybuchowego.....	45
Podejrzenie otrzymania podejrzanego pakunku	46
Instrukcja postępowania w przypadku podejrzenia podłożenia na terenie szkoły ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku:.....	46
Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły	49
Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:	51
Instrukcja postępowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.....	52
XI. Procedura ewakuacji uczniów nauczycieli i pracowników z budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach	57
XII. Procedury bezpieczeństwa Covid-19	62
Procedura organizacji zajęć dydaktycznych w 2020 roku	62
Procedura organizacji zajęć w oddziałach przedszkolnych 2020	66
Procedura przeprowadzania dezynfekcji w szkole	70
Procedura postępowania na wypadek podejrzenia wystąpienia objawów choroby COVID-19.....	72
Procedura organizacji przerw oraz dyżurów nauczycieli na przerwach w celu zminimalizowania wystąpienia zakażenia wirusem SARS-COV-2.....	74
Harmonogram przerw międzylekcyjnych dla klas I-III.....	76
Podział stref /obszarów przeznaczonych na przerwy międzylekcyjne dla klas 4-8	77

I. Procedura postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole

Ogólne zasady postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole

W sytuacji, gdy uczeń jest przewlekle chory, dyrektor, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców/ opiekunów prawnych ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;
2. Zapoznać kadrę pedagogiczną i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
3. W porozumieniu z pielęgniarką, wspólnie z pracownikami szkoły opracować zasady postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w podawaniu leków, wykonywaniu pomiarów cukru, regularne przyjmowanie posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami/opiekunami tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich przestrzegania;
4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści, metod i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
5. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej informacji rodziców/opiekunów prawnych.

Zasady postępowania z dzieckiem chorym na astmę

Astma oskrzelowa jest najczęstszą przewlekłą chorobą układu oddechowego u dzieci. Jej istotą jest przewlekły proces zapalny toczący się w drogach oddechowych, który prowadzi do zwiększonej skłonności reagowania skurczem na różne bodźce i pojawienia się objawów choroby.

Objawy:

Jednym z podstawowych objawów jest duszenie jako subiektywne odczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Gdy duszność jest bardzo nasiloną możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione. Konsekwencją zwężenia oskrzeli jest świszczący oddech. Częstym objawem astmy jest kaszel. Najczęściej występuje w formie suchej, napadowej, męczącej.

Zaostrzenie astmy może być wywołane poprzez:

- kontakt z alergenami, na które uczulone jest dziecko;
- kontakt z substancjami drażniącymi drogi oddechowe;
- wysiłek fizyczny;
- zimne powietrze;
- dym tytoniowy;
- infekcje.

W przypadku wystąpienia duszności należy podać dziecku wziewny lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniami lekarza. W przypadku objawów ciężkich duszności należy podać jednocześnie dwie dawki leków aerozolu w odstępie 10-20 sekund. Po wykonaniu pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców o wystąpieniu zaostrzenia. W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać pogotowie ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd, dziecko pozostaje pod stałym nadzorem osoby dorosłej. Jednocześnie ważne jest zapewnienie dziecku spokoju i odizolowanie go od osób trzecich.

Nakazy:

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych;
2. Dziecko, które ma objawy po wysiłku powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek;
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki;
4. W przypadku wystąpienia u dziecka objawów należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku na zażycie środka rozkurczowego.

Zakazy:

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych;
2. W okresie pylenia roślin, dzieci z pyłkowicą nie powinny ćwiczyć na świeżym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto;
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku;
4. W klasach, w których odbywają się lekcje, nie powinno być zwierząt futerkowych.

Ograniczenia:

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia;
2. Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców co może jeść w sytuacjach, które mogą wywoływać objawy uczulenia.

Obszary dozwolone i wskazane dla dziecka:

1. Dzieci chore na astmę powinny uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. Dziecko wysportowane lepiej znosi okresy zaostrzenia choroby;
2. Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć wychowania fizycznego;

3. Dzieci z astmą mogą uprawiać biegi krótkie oraz gry zespołowe;
4. Dzieci z astmą mogą uprawiać gimnastykę oraz pływanie;
5. Dzieci z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych.

Bardzo ważny jest stały kontakt szkoły z rodzicami, po to, aby wspólnie zapewnić dziecku bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole. Pozwoli to zmniejszyć nadopiekuńczość rodziców a dziecku rozwijać samodzielność i zaufanie do własnych możliwości i umiejętności. Tylko współdziałanie szkoły z rodzicami i lekarzem prowadzącym pozwoli prawidłowo funkcjonować dziecku z astmą oskrzelową w środowisku, gdzie spędza wiele godzin w ciągu dnia.

Zasady postępowania z dzieckiem chorym na cukrzyce

Cukrzyca to grupa chorób metabolicznych charakteryzująca się hiperglikemią (wysoki poziom glukozy we krwi, większy od 250mg%). Obecnie w Polsce wśród dzieci i młodzieży dominuje cukrzyca typu 1- ten typ cukrzycy ma podłoże genetyczne i autoimmunologiczne. Cukrzyca nie jest chorobą zakaźną.

Objawy hipoglikemii:

1. Bładość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk;
2. Ból głowy, ból brzucha;
3. Szybkie bicie serca;
4. Uczucie silnego głodu/ wstręt do jedzenia;
5. Osłabienie/ zmęczenie;
6. Problem z koncentracją;
7. Chwiejności emocjonalne, nietypowe dla dziecka zachowania;
8. Napady agresji lub wesołkowatość;
9. Senność;
10. Zaburzenia mowy, widzenia, równowagi;
11. Zmiana charakteru pisma;
12. Nielogiczne odpowiedzi na pytania;
13. Utrudniony kontakt z otoczeniem;
14. Drgawki.

Postępowanie przy hipoglikemii lekkiej- dziecko jest przytomne, w stałym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi w celu potwierdzenia niedocukrzenia;

2. Podać węglowodany proste, tj. Sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie, glukoza w tabletkach, miód.

NIE WOLNO zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudnia wchłanianie glukozy z układu pokarmowego

3. Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach;

4. Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyn niedocukrzenia.

Postępowanie przy hipoglikemii średniej- dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje bezwzględnej pomocy osoby drugiej.

1. Oznaczyć glikemię i ustalić niedocukrzenie;

2. Jeśli dziecko może połykać należy podać płyn o dużym stężeniu cukru (3-5 kostek cukru, rozpuszczonych w jednej szklance wody, coli, soku);

3. Jeśli dziecko nie może połykać, postępuje tak jak opisano w przypadku wystąpienia glikemii ciężkiej.

Postępowanie przy hipoglikemii ciężkiej- dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim kontaktu, nie reaguje na bodźce, mogą wystąpić drgawki.

DZIECKU, KTÓRE JEST NIEPRZYTOMNE NIE MOŻNA PODAWAĆ NICZEGO DO PICIA ANI DO JEDZENIA DO UST!

1. Układamy dziecko na boku;

2. Wstrzykujemy domięśniowo glukagon- jest to zastrzyk ratujący życie;

3. Wzywamy pogotowie ratunkowe;

4. Kontaktujemy się z rodzicami dziecka;

5. Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli dziecko będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany proste (sok, coca-cola, tabl. Glukozy);

U dzieci leczonych pompą:

1. Zatrzymaj pompę;
2. Potwierdź hiperglikemie;
3. Jeśli dziecko jest przytomne podaj węglowodany proste;
4. Odczekać 10-15 minut i ponownie zmierz cukier, jeżeli nie ma poprawy to podaj ponownie węglowodany proste;
5. Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny wynik glikemii wskazuje podnoszenie się poziomu cukru, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone;
6. Jeżeli dziecko jest nieprzytomne lub ma drgawki, połóż je w pozycji bezpiecznej, podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia.

Po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj dziecka samego! Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego dopóki wszystkie objawy hiperglikemii nie ustąpią.

Objawy hiperglikemii:

1. Wzmoczone pragnienia, potrzeba ciągłego oddawania moczu;
2. Rozdrażnienie, zaburzenie koncentracji;
3. Złe samopoczucie, apatia.

Jeżeli do w/w objawów dołączą:

- Ból głowy, brzucha;
- Nudności, wymioty;
- Ciężki oddech;

Może to świadczyć o wystąpieniu kwaśnicy cukrzycowej.

Należy wtedy bezzwłocznie:

1. Zbadać poziom glukozy;
2. Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

Postępowanie przy hiperglikemii:

1. Podajemy insulinę, tzw. dawka korekcyjna;
2. Uzupełniamy płyny;
3. Samokontrola- kontrolny pomiar glikemii;
4. W sytuacji stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Niezbędnik szkolny, czyli to co uczeń z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą:

1. Pen- wstrzykiwacz z insuliną;
2. Pompę insulinową jeśli jest nią leczony;
3. Glukometr z zestawem pasków i gazików;
4. Plastikowy pojemnik na zużyte paski, gaziki;
5. Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki, np. przeznaczone na „zabezpieczenie“ zajęć z wf w danym dniu;
6. Dodatkowe produkty: sok owocowy, tabletki z glukozą;
7. Telefon do rodzica;
8. Informację w postaci kartki lub bransoletki, informującą o cukrzycy;
9. Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku)

SZKOLNY KODEKS PRAW DZIECKA Z CUKRZYCĄ- każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 w szkole należy zapewnić:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie- także w trakcie trwania lekcji;

2. Możliwość podania insuliny;
3. Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w sytuacji leczenia pompą, w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję;
4. Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka;
5. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba to nawet w trakcie trwania lekcji;
6. Możliwość zaspakajania potrzeby pragnienia i skorzystania z toalety w dowolnym momencie;
7. Możliwość uczestniczenia w zajęciach z wychowania fizycznego i różnych zajęciach poza szkolnych tj. wycieczki, zielone szkoły;

Zasady postępowania z dzieckiem chorym na padaczkę

Padaczką nazywamy skłonność do występowania nawracających, nie prowokowanych napadów. Napadem padaczkowym potocznie nazywamy napadowo występujące zaburzenia w funkcjonowaniu mózgu objawiające się widocznymi zaburzeniami zwykle ruchowymi.

Niekiedy jedynym widocznym objawem napadu są kilkusekundowe zaburzenia świadomości.

W razie wystąpienia objawów należy:

1. Przede wszystkim zachować spokój;
2. Ułożyć dziecko w bezpiecznym miejscu i bezpiecznej pozycji na boku;
3. Zabezpieczyć chorego przed możliwościami urazu w czasie napadu- zdjąć okulary, usunąć z ust ciało obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę;
4. Asekurować dziecko w trakcie napadu i pozostać z nim do czasu ustąpienia napadu i pełnej świadomości.

Nie wolno:

1. Podnosić chorego;
2. Krępować jego ruchów;
3. Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust;

Pomoc lekarska jest potrzebna jeśli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut lub jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Zasady postępowania z dzieckiem chorym na hemofilię

Hemofilia jest wrodzoną skazą krwotoczną związaną z niedoborem czynnika VIII lub IX krzepnięcia krwi.

NAKAZY, ZAKAZY, OGRANICZENIA

1. Dziecko nie powinno być narażone na urazy spowodowane np. śliską podłogą, przepychającym się tłumem dzieci;
2. W szkole dziecko powinno mieć do chodzenia wygodne buty, usztywniające staw skokowy, na nie śliskiej podeszwie;
3. Jeśli dziecko jest sprawne ruchowo, może biegać i skakać;
4. Inne dzieci muszą wiedzieć, że nie można kolegi bić, popychać, podstawiać mu nogi;
5. Udział w lekcjach wychowania fizycznego musi być ograniczony- bezpieczna jest gimnastyka, pływanie, ping-pong;
6. Dziecko może bez ograniczeń rysować, lepić z gliny, malować;
7. Należy rozwijać te sfery aktywności intelektualnej i ruchowej dziecka, w której ono się wyróżnia.

NA CO NALEŻY ZWRÓCIĆ UWAGĘ W SZKOLE

1. Nagłe dolegliwości bólowe ze strony kończyn dolnych lub górnych, utykanie;
2. Bóle brzucha, głowy, wymioty;
3. Krwawienie z jamy ustnej, nosa, bladnięcie.

Dziecko chore na hemofilię nie wymaga specjalnego traktowania przez nauczyciela w klasie. Powinno brać udział w wycieczkach, wyjazdach. Przed wyjazdem wskazane jest profilaktyczne podanie czynnika krzepnięcia u dziecka z ciężką postacią choroby.

PIERWSZA POMOC

1. W przypadku urazu/bólu należy oziębic dotknięte części ciała przez przyłożenie lodu,

zimnego okładu żelowego, bądź chusteczki zmoczonej w zimnej wodzie;

2. Posadzić/ położyć ucznia w pozycji dla niego wygodnej;

3. Najczęściej należy podać czynnik krzepnięcia krwi;

4. Jeżeli dziecko wymiotuje, ma bóle głowy, drgawki, zaburzenia świadomości powinno się położyć ucznia na boku i wezwać pogotowie, zawiadomić rodziców; jeśli dziecko uskarża się na ból kończyny górnej lub dolnej nie powinno nią poruszać, wskazane jest jej unieruchomienie.

II. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważył lub dowiedział się o wypadku powinien niezwłocznie:

a) zapewnić poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Udzielenie pierwszej pomocy w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego pracownika szkoły. Jej nieudzielenie, szczególnie w odniesieniu do osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo ucznia, skutkuje sankcją karną.

2. W sytuacji wypadku ucznia, nauczyciel przerywa lekcję, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły o sytuacji.

3. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców (opiekunów) poszkodowanego, pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę,

4. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Zawiadomień dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia rodziców / opiekunów prawnych ucznia o wypadku. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, powiadamiający o zdarzeniu ustala z nim: potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica i godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.

5. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) dyrektor lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe. W przypadku

stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.

6. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.

7. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.

8. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.

9. Postępowanie powypadkowe:

a) dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy. Zespół powypadkowy przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową; rozmawia z uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania; rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie - przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia - świadka i jego rodziców; sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku; uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek; uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku; sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku – protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.

b) Przekroczenie 14 dniowego terminu może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu.

c) Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców ucznia poszkodowanego postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach dla: poszkodowanego, szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia oraz dla organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie).

d) Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: poszkodowanego pełnoletniego i rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców (opiekunów). Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.

10. Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego.

a) W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się przewodniczącemu zespołu: ustnie i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może: zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych, powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

11. Dokumentacja

a) Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków. Dyrektor wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznemu wypadkowi.

III. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w Publicznych i Niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Z 2003 r. poz. 69).

OPIS PROCEDURY

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie pielęgniarka szkolna.
2. Pod nieobecność wykwalifikowanej pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela nauczyciel prowadzący zajęcia, na których wydarzył się wypadek lub w razie potrzeby inny pracownik szkoły.
3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nieposiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.
4. Posiadanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem.
5. W sytuacji udzielenia pomocy przez nauczyciela prowadzącego w czasie zajęć dydaktyczno-wychowawczych jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. **Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!**
6. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy lub stwierdzenia brak możliwości jej udzielenia należy niezwłocznie powiadomić pogotowie ratunkowe dyrektora szkoły lub jego zastępców. Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) dziecka.
7. Po przybyciu do szkoły pogotowia ratunkowego lub rodzica (opiekunowie prawni) przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

IV. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole

1. Osoby odpowiedzialne i zarządzanie

a) Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje: dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog szkolny.

b) Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

2. Sposób postępowania

a) W przypadku agresji fizycznej:

- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
- Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny)- pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.

- Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
- Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
- W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.

W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminie szkoły.

b) W przypadku agresji słownej:

- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
- Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowy mające na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
- O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
- W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa

ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.

3. Obowiązki pracowników szkoły:

Należy:

- a) zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- b) brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- c) znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- d) szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- e) stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

V. Procedura reagowania na zjawisko cyberprzemocy, uzależnienia od mediów elektronicznych

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

1. Nauczyciel, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły przyjmuje informację o wykroczeniu- odnotowuje informację i godzinę zgłoszenia.
2. Nauczyciel, który nie jest wychowawcą i ma wiedzę o przestępstwie, przekazuje informację wychowawcy, który informuje pedagoga oraz dyrektora szkoły.
3. Pedagog, dyrektor i wychowawca udzielają emocjonalnego wsparcia ofierze przemocy a w razie konieczności zapewnia mu niezbędną pomoc lekarską. Zapewnia również ochronę świadkowi.

Ustalenie okoliczności zdarzenia i identyfikacja sprawcy (notatka służbowa pedagoga)

1. Rozmowy ze wskazanymi świadkami;
2. Sprawdzenie miejsca zdarzenia;
3. Ustalenie z pokrzywdzonym liczby sprawców i ich danych personalnych.

Zabezpieczenie dowodów:

Wszystkie dowody powinny być zarejestrowane, zapisane. Trzeba zanotować datę, ich treść, adres e-mail, numer telefonu, adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści. Pomocny może okazać się nauczyciel informatyki.

Rejestracja dowodów cyberprzemocy:

- telefon komórkowy (nie można kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe, jak i zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy)
- komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować)

- e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu jej pochodzenia)
- portal społecznościowy lub inny portal (należy zrobić screen ekranu- zarówno wiadomości, zdjęć, informacji o koncie itp.)

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy:

W przypadku, gdy sprawca jest uczniem szkoły, pedagog powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem- sprawcą o jego zachowaniu;
 - jej celem powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próba rozwiązania sytuacji konfliktowej;
 - sprawca powinien dostać jasny komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
 - należy omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach, jakie mogą zostać wobec niego zastosowane;
 - sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci;
 - ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary;
 - jeżeli jest kilku sprawców, należy rozmawiać z każdym z osobna;
 - nie konfrontować sprawcy z ofiarą (w sytuacji takiej konieczności, można w warunkach poczucia bezpieczeństwa, w obecności psychologa zorganizować wspólne spotkanie).
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:
 - rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinujących ich dziecko;
 - należy ściśle współpracować z rodzicami poprzez ustalenie wspólnych zasad;

- opracować projekt kontraktu dla dziecka określający zobowiązania ucznia, określić konsekwencje nieprzestrzegania wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w umowie.

Środki dyscyplinujące wobec sprawcy:

- czasowy zakaz korzystania z telefonu, komputera;
- stały kontakt z rodzicami ucznia, wsparcie działań szkoły.

Celem sankcji powinno być zatrzymanie przemocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, wzbudzenie u sprawcy refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana.

Podjmując decyzję o karze należy brać pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody;
- czas trwania prześladowania;
- świadomość popełnienia czynu;
- motywację sprawcy;
- rodzaj rozpowszechnionego materiału

Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

1. Wsparcie psychiczne przez osobę dorosłą;
2. Podczas rozmowy z uczniem należy poinformować go o tym, że postąpił właściwie zgłaszając to wydarzenie. Powinno się go zapewnić, że rozumie się w jakiej trudnej sytuacji się znalazł i zagwarantować, że szkoła nigdy nie będzie tolerować cyberprzemocy i że nikt nie ma prawa tak się wobec niego zachowywać. W razie potrzeby, należy go objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie:

Wszystkie działania powinny być prowadzone w sposób dyskretny i poufny. Świadków należy zapewnić o anonimowości i nie ujawniać jego danych osobowych- chyba, że na wniosek policji.

Notatka służbowa:

Pedagog szkolny zobowiązany jest do stworzenia notatki służbowej zawierającej szczegółowy opis zdarzenia, przebiegu rozmów, podjętych działań. Należy pamiętać o dołączeniu zebranych dowodów.

Zawiadomienie Sądu Rodzinnego i Policji.

W sytuacji, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą a sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania należy powiadomić Sąd Rodzinny. Podobnie należy postąpić w momencie kiedy szkoła wykorzysta dostępne środki a uczeń nadal dopuszcza się cyberprzemocy. W sytuacji drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, Dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem zgłasza zawiadomienie na policję, która prowadzi dalsze działania.

Nadużywanie mediów elektronicznych:

1. Ujawnienie przypadku nadużywania mediów elektronicznych może dotrzeć do nauczyciela/pedagoga/psychologa szkolnego z różnych źródeł. Może być zgłoszona przez ucznia, rodziców, innych nauczycieli;
2. Rozmowa z uczniem. Zebranie informacji na temat podejrzeń nadmiernego korzystania z mediów elektronicznych, ustalenie form oraz częstotliwości;
3. Kontakt z rodzicami. Przekazanie informacji o obserwacjach.
4. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dziecku na terenie szkoły. W szczególnych przypadkach polecenie wsparcia poza szkolnego;
5. Należy dokumentować podjęte przez szkołę działania;
6. Należy monitorować sytuację w celu podjęcia adekwatnej pomocy. W działaniach szkoły należy uwzględnić pedagogizację rodziców.
7. Podjęcie interwencji prawnej*

* Większość sytuacji związanych z nadużywaniem mediów elektronicznych nie wymaga interwencji prawnej. Zgłoszenie sprawy do Sądu rodzinnego jest wskazane jeśli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą a uczeń nie zaprzestaje działań, które są dla niego krzywdzące i mogą skutkować zaniedbaniem obowiązku szkolnego. W takiej sytuacji Dyrektor szkoły powinien zwrócić się do Sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu z nieletnimi.

VI. Procedura postępowania wszystkich pracowników szkoły w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją (w tym podejrzenie lub zażywanie: alkoholu, papierosów, e-papierosów, substancji wziewnych, w tym psychoaktywnych, narkotyków, dopalaczy i innych zagrażających zdrowi i życiu uczniów).

Demoralizacja (art.4 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)- naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń naszej szkoły używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (w tym, palenie papierosów, e-papierosów), pracownicy szkoły podejmują następujące działania:

- a) Przekazują uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- b) Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego, psychologa i dyrektora szkoły.
- c) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców/prawnych opiekunów do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- d) Pedagog, psycholog, wychowawca w toku interwencji profilaktycznej i wychowawczej, w obecności rodziców, zawiera umowę naprawczą (kontrakt), w której uczeń zobowiązuje się do zaniechania negatywnego postępowania, rodzice zaś do szczególnej kontroli dziecka. W szczególnych przypadkach zobowiązuje się rodzica do konsultacji dziecka w specjalistycznej placówce.
- e) Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji gminny ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny lub policję.

f) Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami/prawnymi opiekunami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia gminny ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

W przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie placówki znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych podejmuje następujące działania:

- a) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- b) Izoluje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego: stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie i zdrowie.
- c) Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji decyduje lekarz - po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- d) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice/prawni opiekunowie ucznia odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
- e) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym policję, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej lub Sąd Rodzinny.

W przypadku, gdy pracownik szkoły znajduje na terenie placówki substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące działania:

- a) Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należy (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych).
- b) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
- c) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informuje o szczegółach zdarzenia.

W przypadku, gdy pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, dopalacz lub inną substancję psychoaktywną bądź niedozwoloną (w tym posiadanie papierosów/ e-papierosów) podejmuje następujące działania:

a) W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń pokazał mu tę substancję, zawartość swojej teczki oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.

Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.

b) o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

c) w przypadku, gdy uczeń mimo wezwania odmawia pokazania nauczycielowi substancji, zawartości teczki i kieszeni, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia, zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

d) jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły - po odpowiednim jej zabezpieczeniu - wzywa policję i przekazuje substancję. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń ją nabył. Całe zdarzenie pracownik szkoły dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA: Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest: posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych; wprowadzanie do obrotu środków odurzających; udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia; wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny.

Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego:

- a) Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
- b) Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
- c) Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
- d) Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia - sprawcy.
- e) Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
- f) Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot z kradzieży).

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- a) Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej, bądź zapewnienie jej udzielenia przez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
- b) Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
- c) Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- d) Niezwłoczne wezwanie policji - kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Udział policji w postępowaniu w sprawie nieletnich:

- a) Przesłuchanie nieletniego na terenie szkoły odbywa się w obecności rodziców/prawnych opiekunów albo obrońcy, a jeżeli zapewnienie ich obecności byłoby w danym wypadku niemożliwe, należy wezwać nauczyciela, pedagoga, psychologa szkolnego.

Zasady postępowania dyrektora w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego, przebywającego na zajęciach w szkole:

- a) Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
- b) Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
- c) Policja informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
- d) Pedagog szkolny lub psycholog przyprowadza ucznia do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
- e) Policja informuje rodziców/prawnych opiekunów nieletniego o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu, celem uczestniczenia w czynnościach.
- f) Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców/prawnych opiekunów o podjętych przez policję działaniach względem ich dziecka. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
- g) W przypadku, gdy rodzice/prawni opiekunowie nie mogą uczestniczyć w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub jednostce policji.
- h) Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom/prawnym opiekunom. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga lub psychologa szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ucznia oraz nauczyciela do szkoły lub miejsca zamieszkania.
- i) W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w policyjnej Izbie Dziecka, policjant informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów i pedagoga, psychologa szkolnego.

Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję, nie nagłaśniając sprawy.

VII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych

Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zgubienie, zniszczenie, pozostawienie bez nadzoru nauczyciela lub innego pracownika szkoły, przedmiotów wartościowych/ telefonów, torba, plecak, przedmioty audiowizualne, zegarek itp. Przedmioty wartościowe uczeń przynosi do szkoły na własną odpowiedzialność.

W przypadku gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły jest świadkiem kradzieży lub został poinformowany przez uczniów o dokonaniu kradzieży przez innego ucznia na terenie szkoły, jest zobowiązany do podjęcia następujących działań:

1. Sposób działania

- Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:

- Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie.
- Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
- Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
- Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji.
- Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko Policja.
- We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.

- Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
- W przypadku powtarzających się kradzieży o znacznej wartości wychowawca lub pedagog w porozumieniu z Dyrektorem powiadamia Policję.
- Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.
- Dokonanie kradzieży wiąże się z obniżeniem oceny z zachowania.

W sytuacji dokonania kradzieży przez ucznia należy również zawrzeć kontrakt wychowawczy pomiędzy rodzicami a szkołą oraz uczniem a wychowawcą. W przypadku złamania zasad kontraktu pedagog szkolny na wniosek wychowawcy klasy i za zgodą dyrektora szkoły ma prawo wystąpić z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną do Sądu Rodzinnego.

VIII. Procedura postępowania w przypadku, kiedy po dziecko przychodzi rodzic/opiekun prawny pod wpływem alkoholu lub przejawia agresywne zachowanie.

1. W sytuacji, w której zachodzi podejrzenie, że rodzic/opiekun prawny zgłaszający się po dziecko jest pod wpływem alkoholu lub osoba ta przejawia agresywne zachowanie i nie jest w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa, nauczyciel nie może przekazać pod opiekę tegoż rodzica/opiekuna prawnego w związku z jego nieprzewidywalnością zachowań.
2. Nauczyciel natomiast udziela dziecku wsparcia i odizolowuje je od rodzica/opiekuna prawnego, który zgłosił się po dziecko.
3. Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu wychowawcę, pedagoga i dyrektora szkoły.
4. W takiej sytuacji rodzic/opiekun prawny proszony jest o opuszczenie szkoły w przypadku podejrzenia, że osoba ta pod wpływem alkoholu przyjechała po dziecko samochodem dyrektor bezzwłocznie zawiadamia policję.
5. Jeżeli rodzic/opiekun prawny nie chce opuścić szkoły lub zachowuje się w sposób agresywny natychmiast zostaje powiadomiona policja.
6. Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem/opiekunem prawnym, którego informuje o zaistniałej sytuacji i ustala z nim sposób odbioru dziecka.
7. Gdy nie ma możliwości odbierania dziecka przez drugiego rodzica/opiekuna prawnego bądź inną uprawnioną osobę, dziecko zostanie przekazane policji.
8. Nauczyciel sporządza notatkę służbową opisując zaistniałą sytuację
9. Jeżeli sytuację, w których rodzic/opiekun prawny zgłasza się po dziecko pod wpływem alkoholu lub jest agresywny powtarzają się, zdarzają się dyrektor wraz z pedagogiem szkolnym podejmują decyzję o powiadomieniu o tym fakcie stosownych instytucji (Policję i Wydział Rodzinny Sądu Rejonowego).

IX.Procedury bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego w szkole lub wśród uczniów.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b;

1. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie

- Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. osoba wyznaczona w przypadku nieobecności
W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

2. Sposób działania

- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.

- w pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
- w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
- następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
- wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
- w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania

- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
- dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia
- dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

1. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie

- Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

2. Sposób działania

- W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
- W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
- Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
- Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów

Podstawa prawna

Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.

1. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie

- Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

2. Sposób działania

- W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.
- W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności.
- W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji

ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

- W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

- Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.

- W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

- Dyrektor szkoły winien powiadomić Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

- Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

- Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

1. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie

- Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

2. Sposób działania

- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.

- W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach

- Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.

- Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim

- Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.

- W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły

pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.

- Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

- Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.

- W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

X. Procedura reagowania w przypadku wystąpienia zagrożeń zewnętrznych

Podłożenie ładunku wybuchowego

W momencie otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

- 1) **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów** - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu
- 2) **Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje** - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji
- 3) **Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury** - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
- 4) **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
- 5) **Nie używaj telefonu komórkowego** - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
- 6) **Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia** - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji
- 7) **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb**- w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

8) **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

9) **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu** - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych

Podejrzenie otrzymania podejrzanego pakunku

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznana substancja.

W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

- 1) Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona
- 2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuвай podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania
- 3) Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji
- 4) Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły

Instrukcja postępowania w przypadku podejrzenia podłożenia na terenie szkoły ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku:

1. Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury: dyrektor placówki, w przypadku nieobecności wicedyrektor.
2. Sposób działania, w chwili otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:
 - Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego, zapamiętaj jak największą ilość szczegółów

- Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje
- Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury
- Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji
- Nie używaj telefonu komórkowego
- Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia
- Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
- W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

3. Sposób powiadamiania służb

- Wybierz jeden z numerów 997 lub 112. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje: nazwę i adres szkoły, rodzaj zagrożenia, imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję, telefon kontaktowy, zrealizowane przedsięwzięcia, potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

4. Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej

- Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

5. Obowiązki pracowników:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
- Znać sygnał uruchamiający procedurę

- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły - szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną - np. Telefon o zamiarze ataku).

Należy wówczas:

- 1) zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- 2) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
- 3) w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
- 4) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
- 5) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- 6) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- 7) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- 8) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

Należy wówczas:

- 1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- 2) aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- 3) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- 4) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- 5) powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
- 6) zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru – rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń
- 7) natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
- 8) jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- 9) po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń
- 10) w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację

11) sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.

12) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry

13) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

14) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku

15) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

Należy wtedy:

1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

2) powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję

3) przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się

4) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów

5) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób

6) ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły

7) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia

8) w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny

9) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Instrukcja postępowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami

1. Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury: dyrektor placówki, w przypadku nieobecności wicedyrektor.

2. Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki

- zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru

- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby

- w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację

- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze

- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń

- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

3. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- powiadomić administratora
- zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
- natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby
- jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
- po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb
- w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację

- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.

- w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki

- przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń

- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku

- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,

4. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

- powiadomić kierownictwo szkoły

- aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem

- pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów

- opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzonej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób

- ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły

- natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby

- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

5. Sposób prowadzenia ewakuacji

- Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami

6. Telefony alarmowe

- Policja 997; Straż pożarna 998, Pogotowie Ratunkowe 999, Telefon alarmowy 112
- Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje: nazwę i adres szkoły, rodzaj zagrożenia, imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję, telefon kontaktowy, zrealizowane przedsięwzięcia, potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie.

7. Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej

- Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

8. Obowiązki pracowników:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
- Znać sygnał uruchamiający procedurę
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
- Znać miejsce ewakuacji.

- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

XI. Procedura ewakuacji uczniów nauczycieli i pracowników z budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach

Miejsce zbiórki ewakuowanych osób: boisko szkolne

Przydział obowiązków i organizacja działania

***Dyrektor szkoły (wicedyrektor)**

1. Podejmuje decyzję o ewakuacji.
2. Nakazuje ogłoszenie alarmu i powiadomienie służb ratowniczych.
3. Organizuję i kieruje akcją ratowniczą (ewakuacja):
 - określa miejsce ewakuacji ludzi- boisko szkolne,
 - wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły, oprócz specjalistycznych służb ratowniczych,
 - nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji, w szczególności otwarcia wyjść ewakuacyjnych, wyłączenie zasilania instalacji elektrycznej .
4. Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi.

***Sekretariat szkoły**

Zgodnie z decyzją dyrektora (wicedyrektora):

1. Alarmuje niezwłocznie osoby będące w obiekcie szkoły i strefie zagrożenia.
2. Wzywa państwową straż pożarną, tel. 98 – zgłaszając zagrożenie pożarowe.
3. Powiadamia konserwatora, woźne i pozostałych pracowników obsługi.
4. Wylogowuje komputer i odłącza go od zasilania.

***Konserwator**

1. Wyłącza główne zasilanie elektryczne obiektu i składa meldunek o wykonaniu zadania kierującemu ewakuację.
2. Pomaga woźnym w otwarciu wyjść ewakuacyjnych.
3. Wraz z woźnym wychodzi z obiektu jako ostatni, idąc w kierunku drzwi ewakuacyjnych, sprawdzając czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba.

***Woźna**

1. Sygnałem alarmowym wzywa do natychmiastowej ewakuacji: sygnał dźwiękowy dzwonka trwający 5 minut. W przypadku braku energii elektrycznej sygnał dzwonkiem ręcznym.
2. Wstrzymuje wejście na teren szkoły.
3. Otwiera pozostałe drzwi ewakuacyjne na terenie szkoły.
4. Wraz z konserwatorem wychodzi z obiektu jako ostatnia, idąc w kierunku drzwi ewakuacyjnych, sprawdzając czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba.

***Pedagog i psycholog szkolny**

Pomagają w ewakuacji i utrzymaniu dyscypliny przy wejściu głównym szkoły.

***Nauczyciele**

1. Odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów, z którymi mają lekcje w momencie wszczęcia alarmu. Nie oddalają się od swojej grupy pod żadnym pozorem i są bezwzględnie w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny.
2. Nakazują uczniom pozostawienie wszystkich rzeczy osobistych w klasie (teczki, zeszyty książki)
3. Zawierają ważne dokumenty i wylogowują e-dziennik.

4. Informują uczniów o drogach ewakuacji i rejonie ześrodkowania (boisko szkolne).

Drogi ewakuacyjne:

- Wejście główne ze szkoły nr 10, 11, 12, 13, 14, 16
- Wyjście boczne (obok świetlicy) – świetlica szkolna, salę numer 2, 3, 4, 5, 6, gabinet logopedyczny.
- wyjście w korytarzu przy sali gimnastycznej i wyjście na plac zabaw sale numer 17, 18, 20, biblioteka szkolna.
- Wyjście w korytarzu w stronę boiska – sala gimnastyczna.

5. Dokonują przeliczenia uczniów przed opuszczeniem sali i wprowadzają ich w rejon ześrodkowania.

6. Nauczyciel jako ostatni opuszcza salę lekcyjną za grupą uczniów.

7. W wyznaczonym miejscu ewakuacji ponownie należy sprawdzić obecność uczniów, po czym niezwłocznie przekazać informację o stanie osobowym uczniów dyrektorowi szkoły (wicedyrektorowi), o wszystkich różnicach powiadamiają kierującego akcją.

8. Nauczyciele będący w pokoju nauczycielskim, przechodzą w kierunku poszczególnych wyjść ewakuacyjnych i pomagają w ewakuacji szkoły.

9. Jeżeli alarm ogłoszono w czasie przerwy, ewakuacją kierują nauczyciel dyżurujący na poszczególnych kondygnacjach, a pomagają im nauczyciele rozpoczynający na tych kondygnacjach lekcje po przerwie. Nauczyciel dyżurny sprawdza wszystkie pomieszczenia w swoim rejonie zamyka okna i wychodzi ostatni.

***Uczniowie**

Każdy uczeń przebywający w klasie na zajęciach lekcyjnych, po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela w tym:

1. Ustawić się w sposób uporządkowany w kierunku wyjścia z klasy.
2. Na polecenie nauczyciela, bez paniki, zwawym krokiem (nie biegiem), szybko

i zachowując warunki bezpieczeństwa w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego.

3. Niezwłocznie zgłaszać nauczycielowi o przypadkach szczególnych, na przykład przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie), zgłaszać przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.

4. Pomagać kolegom i koleżankom, którzy znajdują się w słabszej kondycji fizycznej.

5. Po wyjściu ze szkoły ustawiają się w uporządkowanym szyku (klasami) na boisku szkolnym.

Zasady postępowania podczas ewakuacji

1. Ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń.

2. Wyłączyć od źródła prądu i zabezpieczeń wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.

3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego i zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych (wylogowanie)

4. Sprawdzić pomieszczenia czy nie pozostały w nich jakiegokolwiek osoby

5. Przygotować do ewakuacji wytypowane mienie, dzienniki lekcyjne, dokumenty, pieczęcie, archiwum.

6. Realizować zadania przewidziane przydziałem obowiązków.

7. Osoby opuszczające szkołę powinny przystąpić do ewakuacji zgodnie z ustalonymi, opisanymi zasadami i udać się na wyznaczone miejsce ewakuacji.

8. W trakcie opuszczania budynku swoim zachowaniem wpływać na sprawny i spokojny przebieg akcji w sposób nie wywołujący paniki

9. Na miejscu ewakuacji nauczyciel z uczniami i pozostałymi pracownikami pozostali pracownicy przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu do budynku i dalszej pracy i nauki.

10. Pozamykać okna

11. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonania przypisanych zadań.
12. Nie wolno zamykać pomieszczenia na kluczyk, klucz należy pozostawić w drzwiach.

XII. Procedury bezpieczeństwa Covid-19

Procedura organizacji zajęć dydaktycznych w 2020 roku

1. Niniejsza procedura powstała na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.
2. Celem procedury jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.
3. Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
4. Uczniowie mogą być przyprowadzani do szkoły i z niej odbierani przez opiekunów bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych. W drodze do i ze szkoły opiekunowie z dziećmi oraz uczniowie przestrzegają aktualnych przepisów prawa dotyczących zachowania w przestrzeni publicznej.
5. Opiekunowie odprowadzający dzieci mogą wchodzić do przestrzeni wspólnej szkoły, jedynie w uzasadnionych przypadkach, za zgodą pracownika szkoły, zachowując zasady:
 - a) 1 opiekun z dzieckiem/dziećmi,
 - b) dystansu od kolejnego opiekuna z dzieckiem/dziećmi min. 1,5 m,
 - c) dystansu od pracowników szkoły min. 1,5 m,
 - d) opiekunowie powinni przestrzegać obowiązujących przepisów prawa związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym obywateli (m.in. stosować środki ochronne: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk).
6. Ze względu na konieczność zapewnienia szybkiej, skutecznej komunikacji z opiekunami ucznia, rodzice przekazują szkole co najmniej dwa sposoby skutecznego kontaktu (telefony, maile itp.); w razie zmian zobowiązani są do uaktualnienia danych.
7. Należy ograniczyć przebywanie w szkole osób z zewnątrz do niezbędnego minimum

(obowiązuje je stosowanie środków ochronnych: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych) i w wyznaczonych obszarach.

8. Każda osoba z zewnątrz, która uzyska zgodę na wejście do budynku, zobowiązana jest do wypełnienia ankiety wstępnej kwalifikacji.

9. Po wejściu do szkoły należy bezwzględnie skorzystać z płynu do dezynfekcji rąk.

10. Termometry do pomiaru temperatury znajdują się w pomieszczeniu służbowym pracowników obsługi.

11. Zużyty jednorazowy sprzęt ochrony osobistej (m.in. maseczki, rękawiczki), zdejmowany z zachowaniem ostrożności, należy wyrzucić do pojemnika-kosza wyposażonego w worek.

12. Jeśli w/w odpady pochodzą od osób z podejrzeniem zarażenia koronawirusem, należy je spakować do specjalnego worka foliowego i przekazać do utylizacji.

13. Plan lekcji układany jest w taki sposób, aby w miarę możliwości każdego dnia uczniowie tych samych klas przebywali w stałych salach, co ma na celu wyeliminowanie przemieszczania się uczniów na korytarzach szkolnych.

14. W części wspólnej szkoły (szatnie, wiatrołap) uczniowie są zobowiązani do zachowania dystansu społecznego oraz zakrywania ust i nosa.

15. Należy unikać częstej zmiany pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia.

16. Uczeń posiada własne przybory i podręczniki, które w czasie zajęć mogą znajdować się na stoliku szkolnym ucznia, w tornistrze lub we własnej szafce. Uczniowie nie powinni wymieniać się przyborami szkolnymi między sobą.

17. Podczas realizacji zajęć, w tym zajęć wychowania fizycznego i sportowych, w których nie można zachować dystansu, należy ograniczyć ćwiczenia i gry kontaktowe.

18. W miarę możliwości zajęcia sportowe należy przeprowadzać na otwartym powietrzu.

19. Uczeń nie powinien zabierać ze sobą do szkoły niepotrzebnych przedmiotów. Ograniczenie to nie dotyczy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

w szczególności z niepełnosprawnościami. W takich sytuacjach należy dopilnować, aby dzieci nie udostępniały swoich zabawek innym, natomiast opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie (pranie lub dezynfekcję) zabawek i rzeczy.

20. Z sali, w której przebywa grupa, należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować.

21. Wprowadza się zakaz organizowania wyjść grupowych i wycieczek szkolnych.

22. Jeżeli pracownik szkoły zaobserwuje u ucznia objawy mogące wskazywać na infekcję dróg oddechowych, w tym w szczególności gorączkę, kaszel, należy odizolować ucznia w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu, zapewniając min. 2 m odległości od innych osób, i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów o konieczności odebrania ucznia ze szkoły (rekomendowany własny środek transportu).

23. Obowiązują ogólne zasady higieny: częste mycie rąk (po przyjściu do szkoły należy bezzwłocznie umyć ręce), ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.

24. W sali gimnastycznej używany sprzęt sportowy oraz podłoga powinny zostać umyte detergentem lub zdezynfekowane po każdym dniu zajęć, a w miarę możliwości po każdych zajęciach.

25. Należy wietrzyć sale, części wspólne (korytarze) co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.

26. Zajęcia świetlicowe odbywają się w świetlicy szkolnej, a razie potrzeby w innych salach dydaktycznych. Do regulaminu korzystania z zajęć świetlicowych należy wprowadzić zapisy, dotyczące zachowania bezpieczeństwa w czasie epidemii. Środki do dezynfekcji rąk powinny być rozmieszczone w świetlicy w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wychowanków pod nadzorem opiekuna. Świetlice należy wietrzyć (nie rzadziej, niż co godzinę w trakcie przebywania dzieci w świetlicy), w tym w szczególności przed przyjęciem wychowanków oraz po przeprowadzeniu dezynfekcji.

27. Należy dopilnować, aby wszystkie osoby trzecie, w tym rodzice uczniów, wchodzące do szkoły dezynfekowały dłonie lub zakładały rękawiczki ochronne, miały zakryte usta i nos oraz nie przekraczały obowiązujących stref przebywania.

28. Należy regularnie myć ręce wodą z mydłem oraz dopilnować, aby robili to uczniowie, szczególnie po przyjeździe do szkoły, przed jedzeniem, po powrocie ze świeżego powietrza i po skorzystaniu z toalety.

Procedura organizacji zajęć w oddziałach przedszkolnych 2020

§ 1

1. Niniejsza procedura powstała na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.
2. Celem procedury jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.
3. Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
4. Uczniowie mogą być przyprowadzani do szkoły i z niej odbierani przez opiekunów bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych. W drodze do i ze szkoły opiekunowie z dziećmi oraz uczniowie przestrzegają aktualnych przepisów prawa dotyczących zachowania w przestrzeni publicznej.
5. Grupa dzieci wraz z opiekunem przebywa w wyznaczonej sali. W PSP w Mazowszanach jest to sala nr 16.
6. Do grupy przyporządkowani są ci sami opiekunowie, wychowawcy oddziałów przedszkolnych.
7. W grupie może przebywać maksymalnie 25 dzieci.
8. Powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m²; w przypadku liczby dzieci większej niż 5 powierzchnia pomieszczenia zbiorowego pobytu ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:
 - powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
 - powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m²,
 - jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie;

9. W sali, w której przebywa grupa, należy usunąć przedmioty i sprzęty, których nie można skutecznie uprać lub dezynfekować (np. pluszowe zabawki). Jeżeli do zajęć wykorzystywane są przybory sportowe (piłki, skakanki, obręcze itp.), należy je dokładnie myć, czyścić lub dezynfekować.

10. Dziecko nie powinno zabierać ze sobą do placówki i z placówki niepotrzebnych przedmiotów i zabawek. Ograniczenie to nie dotyczy to dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnościami. W takich przypadkach opiekunowie powinni zapewnić, aby dzieci nie udostępniały swoich zabawek innym, natomiast rodzice i opiekunowie dziecka powinni zadbać o regularne czyszczenie, pranie i dezynfekcję zabawki.

11. Należy wietrzyć salę co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także w czasie zajęć.

12. W miarę możliwości organizacyjnych należy zapewnić taką organizację pracy, która uniemożliwi stykanie się ze sobą poszczególnych grup dzieci. Godziny pracy poszczególnych oddziałów ustalą w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wychowawcy.

13. Wychowawcy oddziałów przedszkolnych powinni zachować dystans społeczny między sobą, w każdej przestrzeni placówki, wynoszący minimum 1,5m.

14. Rodzice i opiekunowie przyprowadzający/odbierający dzieci do/z placówki mają zachować dystans społeczny w odniesieniu do pracowników podmiotu jak i innych dzieci i ich rodziców w wynoszący minimum 2m.

15. W przypadku odbywania przez dziecko okresu adaptacyjnego w placówce rodzice/opiekunowie za zgodą dyrektora mogą przebywać na terenie placówki z zachowaniem wszelkich środków ostrożności. Ilość rodziców i opiekunów dzieci na adaptacji, jak zaznacza sanepid, należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

16. Do podmiotu może uczęszczać wyłącznie dziecko zdrowe, bez objawów chorobowych, sugerując chorobę zakaźną.

17. Dzieci do podmiotu są przyprowadzane/odbierane przez osoby zdrowe.

18. Jeżeli w domu przebywa osoba na kwarantannie lub w izolacji w warunkach

domowych nie wolno przyprowadzać dziecka do podmiotu.

19. Należy ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności (min. osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, tylko osoby zdrowe).

20. Należy zapewnić sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/opiekunami dziecka aktualne numery telefonów do dwóch opiekunów.

21. Termometry do pomiaru temperatury znajdują się w pomieszczeniu służbowym pracowników obsługi.

22. Należy uzyskać zgodę rodziców/opiekunów na pomiar temperatury ciała dziecka jeśli zaistnieje taka konieczność, w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorobowych.

23. Jeśli dziecko manifestuje, przejawia niepokojące objawy choroby należy je odizolować w odrębnym pomieszczeniu (gabinet lekarski) i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka z placówki.

24. Zaleca się korzystanie przez dzieci z pobytu na świeżym powietrzu na terenie podmiotu, przy zachowaniu możliwie maksymalnej odległości, zmianowości grup.

25. Sprzęt na placu zabaw powinien być regularnie czyszczony z użyciem detergentu lub dezynfekowany.

26. Nie należy organizować wyjść poza teren placówki.

§ 2

Higiena, czyszczenie i dezynfekcja pomieszczeń i powierzchni

1) W wiatrołapie budynku umieszczono płyn do dezynfekcji. Wszystkie osoby dorosłe, wchodząc do placówki, mają obowiązek dezynfekcji rąk.

2) Wszystkie osoby wchodzące do budynku mają obowiązek posiadać rękawiczki oraz zakrywać usta i nos.

- 3) Wychowawcy oddziałów przedszkolnych oraz dzieci muszą regularnie myć ręce wodą z mydłem, zwłaszcza po przyjściu do placówki, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza oraz po skorzystaniu z toalety.
- 4) Wychowawcy oddziałów w przedszkolnych oraz pozostali pracownicy muszą posiadać indywidualne środki ochrony osobistej- jednorazowe rękawiczki, maseczki na usta i nos, a także fartuchy z długim rękawem.
- 5) W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych muszą znajdować się plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk- instrukcje.

Procedura przeprowadzania dezynfekcji w szkole

1. Niniejsza procedura powstała na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.
2. Celem procedury jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.
3. Przy wejściu głównym do szkoły należy umieścić numery telefonów do właściwej miejscowo powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, szpitalnego oddziału zakaźnego i służb medycznych.
4. Przy wejściu do szkoły znajduje się dozownik z płynem do dezynfekcji rąk, z którego obowiązana jest skorzystać każda dorosła osoba wchodząca do budynku szkoły. Zobowiązuje się personel sprzątający do regularnego sprawdzania stanu pojemnika z płynem i uzupełniania go w razie potrzeby. Dozowniki z płynem do dezynfekcji znajdują się również w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych.
5. Należy dopilnować, aby wszystkie osoby trzecie, w tym rodzice uczniów, wchodzące do szkoły dezynfekowały dłonie lub zakładały rękawiczki ochronne, miały zakryte usta i nos oraz nie przekraczały obowiązujących stref przebywania.
6. Zobowiązuje się personel sprzątający do regularnego dokonywania prac porządkowych, w tym zwłaszcza czyszczenia ciągów komunikacyjnych, a także dezynfekowania co najmniej dwa razy dziennie powierzchni dotykowych: poręczy, klamek, włączników światła, uchwytów, poręczy krzeseł i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i pomieszczeniach do spożywania i przygotowywania posiłków. Przeprowadzenie prac porządkowych należy odnotować w harmonogramie prac porządkowych na dany dzień zawieszonym na tablicy ogłoszeń.
7. Osoba odpowiedzialna za podawanie uczniom posiłków obowiązana jest do przeprowadzenia uprzedniej dezynfekcji powierzchni, na której spożywany jest posiłek, a także sprzętów służących dzieciom do jego spożycia. Po każdym posiłku blaty, stoły i poręcze krzeseł są dezynfekowane przez personel sprzątający.
8. Wicedyrektor dokonuje codziennego monitoringu prac porządkowych, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymywania w czystości sal zajęć, pomieszczeń

sanitarnohigienicznych, ciągów komunikacyjnych, dezynfekcji powierzchni dotykowych – poręczy, klamek i powierzchni płaskich, w tym blatów w salach i w pomieszczeniach spożywania posiłków, klawiatur komputerowych, włączników itd.

9. Przeprowadzając dezynfekcję, należy ściśle przestrzegać zaleceń producenta znajdujących się na opakowaniu środka do dezynfekcji. Ważne jest ściśle przestrzeganie czasu niezbędnego do wywietrzenia dezynfekowanych pomieszczeń i przedmiotów, tak aby uczniowie nie byli narażeni na wdychanie oparów środków służących do dezynfekcji.

10. W pomieszczeniach sanitarnohigienicznych wywiesza się plakaty z zasadami prawidłowego mycia rąk, a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcje dezynfekcji.

11. Nauczyciele co najmniej raz dziennie przypominają uczniom o konieczności zachowania higieny, w tym o częstym i regularnym myciu rąk – zwłaszcza po skorzystaniu z toalety, przed jedzeniem oraz po powrocie z zajęć na świeżym powietrzu. W tym celu przeprowadzają pokaz mycia rąk. Należy również zwracać uczniom uwagę na odpowiedni sposób zasłaniania twarzy podczas kichania czy kasłania.

12. Przedmioty i sprzęty znajdujące się w sali, których nie można skutecznie umyć, uprać lub dezynfekować, należy usunąć lub uniemożliwić do nich dostęp. Przybory do ćwiczeń (piłki, skakanki, obręcze itp.) wykorzystywane podczas zajęć należy czyścić lub dezynfekować.

13. Należy wietrzyć salę co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy.

Procedura postępowania na wypadek podejrzenia wystąpienia objawów choroby COVID-19

§ 1

1. Niniejsza procedura powstała na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.
2. Celem procedury jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.
3. Do pracy w szkole mogą przychodzić jedynie zdrowe osoby, bez jakichkolwiek objawów wskazujących na chorobę zakaźną COVID-19.
4. Do szkoły może uczęszczać uczeń bez objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych oraz gdy domownicy nie przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych.
5. Wychowawcy klas, a w razie ich nieobecności nauczyciele przeprowadzający pierwsze zajęcia z grupą w danym dniu, przeprowadzają badanie temperatury ciała ucznia przy pomocy termometru bezdotykowego. Termometr podlega dezynfekcji po użyciu w danej grupie.
6. W razie wykrycia u ucznia podwyższonej temperatury ciała, powyżej 36,8°C, wychowawca kontaktuje się z rodzicami dziecka (opiekunami prawnymi) w celu odebrania ucznia ze szkoły. Do czasu przybycia rodziców ucznia umieszcza się w odrębnym pomieszczeniu.
7. Jeżeli pracownik szkoły zauważy u ucznia objawy mogące wskazywać na infekcję dróg oddechowych, w tym w szczególności gorączkę, kaszel, należy umieścić ucznia w odrębnym pomieszczeniu i niezwłocznie powiadomić rodziców (opiekunów prawnych) o konieczności odebrania ucznia ze szkoły.

§ 2

1. Pomieszczenie, o którym mowa w § 1 pkt 6 i 7, zapewnia min. 2 m odległości od innych osób. Pomieszczenie jest wyposażone w środki ochrony osobistej oraz płyn dezynfekujący. Dostęp do pomieszczenia mają wyłącznie pracownicy szkoły oraz izolowani uczniowie.

2. Po każdym użyciu pomieszczenia przez ucznia, u którego podejrzewano wystąpienie objawów choroby COVID-19, pomieszczenie powinno zostać zdezynfekowane przez personel sprzątający przy zastosowaniu wszelkich środków ochrony osobistej.

§ 3

1. W sytuacji odbioru przez rodziców lub opiekunów prawnych odizolowanego uprzednio ucznia należy upewnić się, że nie będzie miał kontaktu z innymi uczniami, pracownikami szkoły lub osobami trzecimi znajdującymi się na terenie szkoły.

2. W sytuacji wystąpienia u ucznia lub pracownika szkoły objawów COVID-19, personel sprzątający powinien przeprowadzić, przy zachowaniu środków ochrony osobistej, dodatkowe czynności dezynfekujące w budynku szkoły. Obszar, w którym poruszał się i przebywał pracownik, należy poddać gruntownemu sprzątaniu, zgodnie z funkcjonującymi w placówce procedurami oraz zdezynfekować powierzchnie dotykowe (klamki, poręcze, uchwyty itp.) oraz zastosować się do indywidualnych zaleceń wydanych przez inspektorat sanitarny.

§ 4

1. Pracownicy szkoły zostają poinstruowani, że w sytuacji wystąpienia niepokojących objawów choroby zakaźnej COVID-19 powinni pozostać w domu i skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni koronawirusem.

2. W przypadku wystąpienia u pracownika będącego na stanowisku pracy niepokojących objawów infekcji dróg oddechowych powinien on skontaktować się telefonicznie z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej, aby uzyskać teleporadę medyczną.

3. W sytuacji potwierdzonego zakażenia SARS-CoV-2 na terenie szkoły należy stosować się do zaleceń Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Z treścią niniejszej procedury zaznajamia się pracowników szkoły oraz rodziców / opiekunów prawnych uczniów.

Procedura organizacji przerw oraz dyżurów nauczycieli na przerwach w celu zminimalizowania wystąpienia zakażenia wirusem SARS-COV-2

1. Niniejsza procedura powstała na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.
2. Celem procedury jest zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19.
3. Nauczyciel w klasach I–III organizuje przerwy dla swoich uczniów w interwałach adekwatnych do potrzeb, jednak nie rzadziej niż co 45 min.
4. Uczniowie poszczególnych klas I–III wychodzą na przerwy zgodnie z ustalonym harmonogramem.
5. Każda klasa (I–III) realizuje na korytarzu tylko jedną przerwę. Miejscem przerwy dla tych klas jest korytarz górny przy pokoju nauczycielskim.
6. Pozostałe przerwy uczniowie spędzają w sali lekcyjnej lub na świeżym powietrzu pod opieką nauczyciela.
7. Uczniowie klas I– III wychodzą do toalety oraz na gimbus szkolny wspólnie z nauczycielem, przed dzwonkiem na przerwę.
8. W klasach niewymienionych w ust. 3 przerwy są organizowane zgodnie z planem zajęć przyjętym odrębnym zarządzeniem.
9. Jeżeli pozwalają na to warunki atmosferyczne zaleca się korzystanie przez uczniów w czasie przerw z boiska szkolnego oraz pobyt na świeżym powietrzu na terenie szkoły.
10. Uczniowie klas 4–8 spędzają przerwy pod opieką nauczycieli dyżurujących.
11. Uczniowie klas 4– 8 spędzają przerwy jedynie w strefach (korytarzach), w pobliżu których mają lekcje. W przypadku konieczności przemieszczenia się uczniów danej klasy do innego obszaru (korytarza), nauczyciel prowadzący lekcje ma obowiązek, po dzwonku na lekcje, przeprowadzić klasę bezpiecznie do innego obszaru. Korytarze oraz obszary są podzielone odrębnym załącznikiem na strefy, w których w czasie przerw mogą przebywać jedynie uczniowie przypisani do danej strefy: Załącznik nr 2.

12. Zadaniem nauczyciela dyżurującego jest dbanie o to, aby uczniowie przebywali w czasie przerw wyłącznie w swoim gronie, bez kontaktu z uczniami z oddziałów przypisanych do innej strefy, aby w miarę możliwości ograniczyć ewentualne rozprzestrzenianie się wirusa.

13. W razie konieczności przejścia przez strefę przeznaczoną dla innego oddziału (np. w celu udania się do strefy wyznaczonej) uczniowie są obowiązani do zachowania dystansu społecznego min. 1,5 m od ucznia innej grupy i stosowania ochrony ust i nosa.

14. Na terenie szkoły nie jest wymagane noszenie przez uczniów osłon nosa i twarzy.

15. Po przyjściu do szkoły, w części wspólnej szkoły (wiatrołap, szatnia) uczniowie są zobowiązani do zachowania dystansu społecznego i stosowania ochrony ust i nosa.

Załącznik nr 1

Harmonogram przerw międzylekcyjnych dla klas I-III

Klasa	Godzina
Ia	8.45-8.55
IIa	9.45-9.55
IIIa	10.35-10.45
Ib	13.35-13.45
IIb	14.00- 14.10
IIIb	14.30- 14.40

Załącznik nr 2

Podział stref /obszarów przeznaczonych na przerwy międzylekcyjne dla klas 4-8

STREFA	SALE LEKCYJNE
Żółta (korytarz przy gabinecie wicedyrektora oraz galeria)	Sala nr 2, 3
Zielona (połowa korytarz dolny, stary)	Sala nr 5, 6 i 4
Niebieska (korytarz nowy, dolny przy szatniach)	Sala gimnastyczna
Czerwona (korytarz nowy, górny)	Sala nr 18, 20
Fioletowa (korytarz stary, górny)	Sala nr 10, 11